

A fertőzésre hajlamos gyermek

• Csecsemő- és Gyermekgyógyászati Szakmai Kollégium •

Az irányelvet összeállította: dr. Cserhádi Endre

A szülők gyakori panasza, hogy a számukra elfogadhatónál több infekció lép fel gyermekeiknél, és ezt általában az immunrendszer gyengeségével magyarázzák.

A légzőszervi és ezen belül is a felső légúti gyulladások még elfogadható számú gyakoriságát egy USA-ban végzett felmérés mutatta ki: itt egy kisebb város (Tecumseh) valamennyi gyermekének valamennyi infekcióját egy éven keresztül felmérték.

Fertőzésgyakoriság gyermekeknél

Kor (év)	Infekció/év	± SD	Maximum
1	6,1	2,6	8,7
1–2	5,7	3,0	8,7
3–4	4,7	2,9	7,6
5–9	5,5	2,6	8,1
10–14	2,7	2,2	4,9

A fertőzésekre való fokozott hajlamra utalnak

- n A még elfogadhatónál (átlag ± SD) több infekció egy adott életkorban
- n Átlagosnál hosszabb (>4–5 nap) vagy krónikus lefolyás
- n Az átlagosnál súlyosabb lefolyás
- n Bakteriális felülfertőzések
- n Rendszeresen előforduló szövődmények (otitis, sinusitis, pneumonia)
- n Nem gyógyul a fertőzések között
- n Növekedésbeli elmaradás
- n Más szervrendszerek fertőzódései

A fertőzésre való fokozott hajlam megállapítása a fenti kritériumokon alapszik; ilyenkor az immunrendszer elsődleges és szerzett immundefektusainak tisztázása mellett fontos, hogy az egyes szervekben rejlő helyi infekciós okokat tisztázzuk.

Az a csecsemő és gyermek, akinél a fenti kritériumok nem állnak fenn, nem igényel részletes klinikai-kémiai, ill. immunológiai vizsgálatokat. (Különösen értelmetlen a szérumimmunglobulinok koncentrációjának ismételt meghatározása!)

Többek között az alábbiak okozhatnak fokozott infekciós hajlamot

Szerv	Kórállapot
Bőr	atópiás dermatitis
Légzőszervek	adenoid vegetáció mucoviscidosis légúti atópiás betegségek (asztma, rhinitis allergica) ciliaris diszfunkció légúti fejlődési rendellenességek (fisztulák) idegentest-aspiráció
Szív	veleszületett rendellenesség
Gyomor-bél rendszer	coeliakia intestinalis lymphangiectasia exsudativ enteropathia
Uropoeticus rendszer	vizeletelvezetést akadályozó, illetve nehezítő rendellenességek

A mindennapi gyakorlatban a látszólag fokozott infekciós hajlam mögött a bölcsődét, óvodát, iskolát megkezdő gyermek halmozott hurutos betegségei állnak. Ezek legtöbbször virális eredetűek. Ugyanezt észlelhetjük azon csecsemőknél, akiknek idősebb testvérei "hazahozták" ezen infekciókat.

Az orvosi gondolkodás menete

- n* Valóban fennáll-e a számszerűséget és jellegzetességeket figyelembe véve a fokozott infekciós hajlam?
- n* A gyakran megbetegedett szervben megtaláltuk-e a megbetegedés előbb említett organikus okát?
- n* Ha az infekciós hajlam igazolt, és a speciális szervi oka kizárható volt, akkor tisztázandó vagy elvetendő az elsődleges és a szerzett immunhiány.